

DIT was darem 'n ding om te lees, die uitlating dié week van twee besoekende Sowjet-akademici oor hoe die linkse in die Mass Democratic Movement in Suid-Afrika uitvoeling is met wat in die Sowjet-Unie en Oos-Europa aan die gebeur is.

Volgens berigte het prof. Irina Filatowa, wat die Republiek saam met prof. Apollon Dawidson besoek, gesê: "Ons het baie gesprekke gehad met mense van verskillende oortuigings. Ons het die indruk gekry dat die mense werklik uitvoeling is met wat in die wêreld gebeur. Hulle weet nie wat die werklikhede in my land is nie. Hul siening van die kommunisme en die Marxisme is dikwels verwronge omdat hulle staatmaak op sekondêre inligting van die Westerse media."

Prof. Filatowa is nie die enigste besoeker uit die Oos-blok wat so dink nie. 'n Paar weke gelede het ek 'n Hongaarse joernalis by my op kantoor gehad wat net kort tevore die groot saamtrek by Soccer City bygewoon het waar die sewe pas vrygelate ANC-leiers terug in die gemeenskap verwelkom is.

In die loop van die gesprek het die joernalis iets in die volgende trant gesê: "Ek vind dit ongelooflik. Ek kom uit 'n land waar ons die kommunisme die rug toegekeer het omdat dit korruptie in die hand werk en 'n wrede diktatuur moontlik gemaak het. en hier sien ek hoe die rooi banier van die SA Kommunistiese Party entoesiasties rondgeswaai word. Kan die mense dan nie begryp wat hulle aan die doen is nie?"

BUITELAND

'n Les uit Rusland oor kommunisme

Rappat 17/12/89

... en dis dat beheer oor die ekonomie nooit kan werk nie!

Daar is ewenwel baie mense – byvoorbeeld die Sowjet-leier, pres. Michail Gorbatsjof – wat erken dat die kommunisme 'n verkeerde rigting ingeslaan het onder die leiding van Josef Stalin. Maar, so voeg hulle dan daaraan toe, as die foute van die Stalinisme uitgeskakel word, is 'n demokratiese kommunisme heeltemal moontlik. Meer nog, dit is die enigste werklike vorm van demokrasie, want die kapitalisme veroorsaak 'n situasie waar die sterkere die swakke kan uitbuit.

Wat dié standpunt oënskynlik dës te meer oortuigend maak, is die feit dat baie van die mense wat in Oos-Europa op die voerpunt staan om demokratiese vryhede en die afrede van die korrupte kommunistiese diktature te eis, self aanhangers is van wat hulle noem die "demokratiese sosialisme".

Hulle wil die liberale demokrasie versoen met 'n hoofaandeel van die staat in die ekonomie. Daardeur, so word

gesê, word nie alleen individuele politieke vryhede gewaarborg nie, maar ook ekonomiese vryhede. Vryheid beteken nie veel as jy kan stem, maar terselfdertyd ook verhoging nie, is die argument.

Maar kan die twee sake – 'n liberale demokrasie en 'n hoofaandeel van die staat in die ekonomiese lewe – werklik met mekaar versoen word?

Laat 'n mens eerlik wees en erken dat die kapitalisme nie perfek is nie. In Brittanje het mev. Margaret Thatcher se kapitalistiese benadering byvoorbeeld baie voordele gebring, maar diegene wat nie die pas kan volhou nie, wat uitsak – vir hulle is mev. Thatcher se benadering hard. En in 'n ontwikkelde staat wat homself as 'n beskaafde gemeenskap voorhou, kan sulke ellende te midde van oorvloed nie geduld word nie. (In Derdewêreldlande soos die Republiek geld dit ook, maar is 'n algemene welvaart oneindig moeiliker om te bereik.)

Maar dit is terselfdertyd die groot verskil met die Marxisme: 'n voorstander van die vrye mark ekonomie (soos ek) kan rustig die nadele van die stelsel bespreek sonder dat die hemel ineenstort. Karl Marx, saam met al sy opvolgers, het die sosialisme ogter voorgelê as 'n *perfekte* stelsel wat gebaseer is op die "objektiewe wette" van die werklikheid, die enigste moontlike waarheid.

Dit bevorder nie net die soort onverdraagsaamheid wat geleidelik tot die uitwissing van tussen 15 en 20 miljoen mense deur Stalin nie; dit bevordert ook totaal absurde misdadige toestande. 'n Voorbeeld: in Oos-Duitsland,

**SAKE VAN
DIE DAG
LEOPOLD
SCHOLTZ
REDAKTEUR BUITELAND
VAN DIE
NASIONALE PERS-GROEP**



waar die omgewingsvervuiling van die ergste ter wêreld is, was die ampelike standpunt deurgaans dat dit 'n kapitalistiese probleem is wat deur die kommunisme (die perfekte stelsel, onthou?) opgelos is. Met ander woorde, as iemand dan tog beweer dat daar omgewingsvervuiling in die land is, is hy teenrevolusionêr en moet hy vervolgt word.

Dit is belangrik om te beseft dat die kapitalisme nie soos die kommunisme of die nasionaal-sosialisme uitgevind of uitgedink is nie. Dit het op 'n natuurlike wyse ontstaan omdat dit grotendeels in lyn is met die aard van die mens.

Met sy aanspraak op die hoofaandeelhouerskap in die ekonomie moet die kommunistiese staat groot dwang gebruik om sy doel te bereik. En dan word die vryheid

onherroeplik aangetas en gly die staat onvermydelik af in die rigting van 'n diktatuur.

Probeer die staat sy doel deur oorreding pleks van dwang bereik, moet hy aanvaar dat hy, soos dit maar in demokratiese state gaan, vroeër of later minstens tydelik uit die regeringskussings gelig gaan word. En dan is die kans dat hy kom waar hy wil wees, bitter klein.

Dit is dan ook geen wonder nie dat Marxiste (met die uitsondering van Chili in 1969) alleen deur middel van geweld aan die bewind kon kom en alleen deur middel van 'n diktatuur aan die mag kon vasklou.

Die gevolgtrekking is duidelik: 'n demokratiese kommunisme of Marxisme het nog nooit in die geskiedenis in die praktyk bestaan nie, en die kans dat dit nog kan gebeur, is weglaatbaar klein.

Let wel: die sosiaal-demokrasie is nie hier ter sprake nie. Dié stelsel is essensieel 'n wisselvorm van die kapitalisme met beïnvloeding deur aspekte van die sosialisme en is geen bedreiging vir die demokrasie nie. Omdat dit so 'n duur stelsel is, kan dit egter alleen toegepas word in hoogs ontwikkelde Eerstewêreldse ekonomieë, wat dit nie geskik vir Suid-Afrika maak nie. Trouens, selfs in die welvarende Wes-Europa word tans gevind dat dit moeilik is om daarvoor te betaal.

Ewenwel: aanhangers van die Marxisme in Suid-Afrika kan prof. Filatowa se onomwonde uitspraak gerus ter harte neem. Tensy hulle natuurlik 'n diktatuur voorstaan. Maar dan moet hulle dit openlik sê; dan weet 'n mens waar jy met hulle staan.